

Další aktuální témata katalogizační politiky

Vývoj AACR2 realizovaný v dodatcích vyplývá často ze změn v souvisejících standardech (např. ISBD) a vede k nutným změnám dalších mezinárodních standardů; vývoj standardů, jejich zaměření i tempo jsou však ovlivněny i dalšími aktivitami a faktory.

Na začátku roku 2003 došlo k uskutečnění jedné ze změn, která byla avizována již na konferenci IFLA v roce 2002. Jeden ze základních programů sekce IFLA UBCIM

UNIMARC Programme a redakce časopisu *International Cataloguing and bibliographic Control* se z Deutsche Bibliothek Frankfurt a/Main podle plánu přesunuly do portugalské národní knihovny. Byť s omezeným rozpočtem, plánuje se vývoj všech již vydaných nebo avizovaných formátů, konkrétně další dodatek bibliografického formátu by měla Permanent UNIMARC Committee dokončit v roce 2004. Jedním z nových a dosud otevřených témat, která se na jednání komise objevila, je požadavek na doplnění polí pro popis rukopisů.

Na rozdíl od UNIMARC Programme, programu zastoupeného v bývalé sekci IFLA UBCIM (Universal Bibliographic Control and *International MARC Core Activity*) posledními dvěma iniciátami, sekce věnovaná univerzální bibliografické kontrole na nové správce teprve čeká. V zápisu z posledního jednání *Permanent UNIMARC Committee* (Lisabon, duben 2003) je zmiňována možnost, že tuto činnost zastřeší skupina institucí tvořená IFLA a Konferencí ředitelů národních knihoven (Conference of Directors of National Libraries – CDNL).

Iniciativu v oblasti katalogizačních standardů nyní převzala jiná sekce IFLA - v rámci každoroční mezinárodní konference IFLA proběhne v roce 2003 ve Frankfurtu nad Mohanem konference připravovaná IFLA Cataloguing Section Planning Committee a nazvaná *First IFLA Meeting of Experts on an International Cataloguing Code*. Z názvu vyplývá, že se bude jednat o první z plánovaných schůzek, další by se měly uskutečnit v roce 2004 pro oblast Asie a v roce 2006 pro oblast Střední a Jižní Ameriky. Výsledkem první schůzky by mělo být porovnání používaných pravidel včetně zhodnocení míry, do jaké jsou do nich zapracovány tzv. pařížské principy a doporučení ISBD, a zodpovězení základní otázky: je reálné vytvoření mezinárodních katalogizačních pravidel? Prvními oblastmi harmonizace pravidel by měly být oblasti personálních jmen, korporací, unifikovaných názvů, seriálovosti (resp. změn záznamů a podmínek vytvoření nového záznamu) a zpracování vícesvazkových dokumentů – tedy oblastí, jimž se posledních deset let poměrně intenzivně věnuje i česká katalogizační politika.

Od konce roku 2001, kdy jsme začali uvažovat a posléze přistoupili na implementaci formátu MARC21, se stal tento formát další oblastí, jejíž vývoj musíme sledovat. Vydání prvního z českých překladů – překladu bibliografického formátu – se dočkáme již na podzim, bude odpovídat aktualizaci MARC21 provedené v únoru 2003. Vedle obsahového vývoje samotných manuálů nás přirozeně zajímá i rozšiřující se počet nových uživatelů MARC21, neboť tyto uživatelé se mohou stát v budoucnosti zdroji pro přebírání záznamů. Z tohoto pohledu se jeví jako velmi pozitivní doporučení LIBER: v rámci LIBER pracuje od roku 2001 iniciativa původně nazvaná MARC Harmonisation Group, jejímž cílem bylo podpořit harmonizaci formátů typu MARC. Po provedení analýzy došla skupina k podobnému hodnocení možností harmonizace jako naše Rada pro katalogizační politiku a její doporučení již možnost harmonizace formátu MARC nezmiňuje – naopak doporučuje všem knihovnám, které dosud nepoužívají MARC21, aby jej implementovaly. S tímto doporučením souvisí i změna náplně skupiny, která se zároveň přejmenovala na *MARC21 European Interest Group*.

Edita Lichtenbergová
Národní knihovna ČR